

Дезактивація труб
малого діаметру

Будемо готувати
фахівців!

50 років будівництва
ВРП-110

НОВИНИ ЧАЕС

19 лютого 2021 | №3 (1498)

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

ЗД-СКАНУВАННЯ НБК

Тренінг ENGIE та черговий семінар ВАО АЕС

8 лютого на ЧАЕС стартував тритижневий курс «Технічне обслуговування руки-маніпулятора Wälischmiller, преса ZDAZ і компресора KAISER». Курс проводять експерти бельгійської компанії ENGIE SOLUTIONS. Фінансується курс коштом державного фонду Бельгії.

Обладнання, про яке йде мова на курсі, встановлене на промисловому комплексі з поводження з твердими радіоактивними відходами — об'єкті, який призначений для приймання, переробки і/або захоронення твердих радіоактивних відходів, накопичених за час експлуатації ЧАЕС і тих, що утворились в процесі зняття її з експлуатації.

Курс включає в себе серію тренінгів для персоналу ЧАЕС, де буде розглянуто питання експлуатації, обслуговування та ремонту згаданого вище обладнання: гідравлічного преса, пневматичного компресора та маніпулятора.

Тренінг коментує Мішель Ескам — інструктор від бельгійської сторони: «Першу частину тренінгу присвячено безпечному поводженню з обладнанням, таким як прес і компресор. Маніпулятор

Wälischmiller, якому теж присвячено частину тренінгу, якраз «вчасно» зламався, тож наразі ми маємо реальну ситуацію і на практиці будемо разом цю поломку виправляти. Отже, цей конкретний курс розраховано на більш глибоке вивчення усіх елементів гідравлічної системи. Що стосується маніпулятора, то тут буде проводитися навчання на

практиці, ми будемо вчитися його повністю розбирати, ремонтувати і збирати.

Після тренінгу ми очікуємо, що персонал матиме достатньо знань для того, щоб самостійно усунути несправності в обладнанні, а також проаналізувати, що до цього привело. Також повторюся, що ми робимо особливий акцент на безпеці під час робіт із таким обладнанням».

Нагадаємо, що подібні тренінги по іншому обладнанню промислового комплексу вже проходили у попередні роки. Співпраця Чорнобильської АЕС із бельгійськими компаніями почалася у 2016 році.

Із 8 по 12 лютого проходив онлайн-семінар на тему «Лідерство та культура ядерної безпеки в атомній енергетиці», організований ВАО АЕС. Співорганізаторами виступили ВП «Хмельницька АЕС» та ВП «Рівненська АЕС». ДСП ЧАЕС представляли старший інспектор з експлуатації атомних електростанцій Олександр Пічкур та начальник ділянки цеху зняття з експлуатації Василь Єзан.

Програма семінару включала питання культури безпеки, лідерства, коучингу та роботи з персоналом, його мотивації та стимулювання, управління робочим часом та інші питання, дотичні до загальної теми.

Олександр Пічкур відзначив, що семінар був дуже корисним та побудований в зручному форматі, коли прослуховування теоретичного матеріалу кожного дня завершувалося виконанням практичного завдання. «З моїм колегою дізналися багато нового, особливо стосовно розширеного поняття культури безпеки на підприємствах атомної енергетики».

У свою чергу Василь Єзан наголосив, що, на його думку, більш ефективно було б проводити подібні семінари не у віртуальному режимі, адже є групові завдання. Однак в умовах карантинних обмежень онлайн-форма була теж ко-

рисною, особливо для керівної ланки, якій було цікаво отримати нові знання.

Практичні завдання було виконано на достойному рівні.

ПРОЄКТИ

Дезактивація труб малого діаметру. Презентація технології

10 лютого на Чорнобильській АЕС пройшла зустріч спеціалістів станції з експертами бельгійської компанії ENGIE Solutions. Метою зустрічі була презентація проєкту пілотної установки з дезактивації труб малого діаметру.

Результати цієї зустрічі прокоментували заступник директора технічного (з поводження з радіоактивними відходами) Олександр Скомарохов та експерт із продукту компанії ENGIE Solutions Тарік Буаяд:

[О. Скомарохов] Утворення труб малого діаметру відбувається в результаті демонтажу елементів і систем. Це може бути обв'язка, яка виконана з труб малого діаметру, або ж імпульсні трубки для датчиків приладів котролю і вимірювання.

Назва цих труб говорить сама за себе. Коли діаметр великий, то можна діста-

тися внутрішніх поверхонь труб і забезпечити контакт дезактиваційних розчинів з внутрішньою поверхнею. У випадку з малим діаметром ми не можемо гарантувати, що процес відбувається рівномірно.

Навіть контроль у такому випадку ускладнюється, оскільки ми могли б зняти, наприклад, характеристики радіоактивного забруднення внутрішніх поверхонь, а у випадку труб малого діаметру це практично неможливо.

Стосовно кількості цих труб, то ми проводили аналіз і погонних метрів, і мас (зараз ми говоримо про труби діаметром від 10 до 60 мм) — загальний об'єм складає близько 2000 тон. Це тільки у головному корпусі усіх блоків, не враховуючи зовнішні споруди.

Технологія повинна бути випробуваною експериментальним шляхом у рамках пілотної установки. Після того,

як ми її випробуємо, перевіримо результати, якість дезактивації, чи досягаються ті критерії, які ставляться, лише тоді ми зможемо зробити висновок, що це та технологія, яку можна використовувати.

В чому суть технології, яку пропонує бельгійська сторона? Це — хімічна дезактивація з використанням хімічних реагентів. Це, в принципі, не якась там ноу-хау, це знайома нам технологія, яка залежить від процесу, хімічних реагентів, часу, концентрації і решти факторів.

У чому вона незвичайна в порівнянні з тим, що ми використовували — це те, що розчин для дезактивації буде проходити як ззовні, контактуючи з зовнішніми поверхнями, так і з внутрішньої сторони труб малого діаметру. Це дозволить виконати дезактивацію забруднень із обох сторін.

[Т. Буаяд] Коли ми говоримо про проєктування, то маємо на увазі дві його складові: розробку хімічного процесу та проєктування самої установки.

Для розробки хімічного процесу ми за основу взяли технології, які ми вже використовуємо на інших наших установках у інших проєктах. Однак, все ж є деякі відмінності, оскільки тут ми застосовуємо наші технології для труб малого діаметру. Ці труби виготовлені з іншого металу та мають забруднення унікальними ізотопами, які притаманні Чорнобильській АЕС і не зустрічаються в інших проєктах.

Отже, спочатку ми розробили хімічні процеси, використовуючи наявні параметри, а потім спроектували пілотну установку, щоб зробити ці процеси максимально ефективними.

Сьогодні ми презентували проєкт механічної установки, яку розміщено у 20-ти футовому контейнері. Установка є мобільною, тобто її можна переміщувати.

Чому ми обрали варіант мобільної установки? Її можна поставити будь-

де на майданчику станції. Щойно будуть затверджені процеси для цієї пілотної установки, ми зможемо використовувати її для навчання операторів Чорнобильської АЕС.

[О. Скомарохов] На сьогодні у нас є плани, які пропонує як бельгійська сторона, так і ми. Вони дещо суперечать одне одному. Ми всі хочемо зро-

бити усе якнайшвидше, однак певні обставини не дозволяють нам працювати так, як хочеться.

Основний фактор у цьому випадку — це фінансування. Тут ми повністю залежимо від бельгійської сторони, оскільки ми [ЧАЕС — ред.] не беремо участь у фінансуванні цих робіт.

Інший фактор — це COVID-складова. Це те, що вже внесло дуже великі корективи, і ми практично втратили майже цілий рік.

У 2022 році ми плануємо завершити розробку і затвердження цього проєкту, а також виготовити у металі саму установку.

У 2023 році — проведення «холодних», або ж «чистих» випробувань, розробка процедур та технологій дезактивації, адаптація цих процедур за результатами холодних випробувань.

2024 рік — доставка установки і проведення «гарячих» випробувань вже тут, на майданчику.

Знову ж таки повторюся, що це плани, на які може вплинути багато факторів.

Коротко про важливе

На Промисловому комплексі з поводження з твердими РАВ тривають підготовчі роботи до проведення третього етапу комплексних «гарячих» випробувань.

У рамках даної роботи проведено додаткові випробування підсистем системи радіаційного технологічного контролю заводу з переробки твердих радіоактивних відходів. У ході випробувань було застосовано спеціально підготовлені матеріали.

Окрім цього, змінним персоналом цеху з поводження з РАВ постійно виконуються роботи з підтримки експлуатаційного режиму систем та обладнання ПКПТРВ, що забезпечують життєдіяльність об'єкта.

Протягом січня на заводі з переробки рідких РАВ було перероблено 9,233 м³ рідких радіоактивних відходів та виготовлено 100 упаковок готового продукту.

На захоронення до спеціально обладнаного приповерхневого сховища твердих радіоактивних відходів (СОПСТРВ) за цей же час було відправлено 134 упаковки РАВ.

Окрім того, на ЗППРВ тривають підго-

товчі роботи з проведення «активних» випробувань в частині переробки кубового залишку. Також на заводі проводяться «активні» випробування на іонообмінних смолах та суміші іонообмінних смол і кубового залишку.

Персонал *Комплексу з виробництва металевих бочок та залізобетонних контейнерів для зберігання радіоактивних відходів (КВМБіК-РАВ)* виготовив 305 бочок МБ-0,2І, необхідних для роботи ЗППРВ.

Змінним персоналом *дільниці спецводоочищення та зберігання рідких РАВ ЦПРВ* виконувалися роботи з підтримки експлуатаційного режиму роботи систем хімводоочищення, котрі забезпечують життєдіяльність об'єктів ЧАЕС.

Продовжується дослідно-промислова експлуатація установки очищення радіоактивно забруднених (трапних) вод (РЗВ) методом зворотного осмосу. В січні 2021 очищено 132 м³ РЗВ.

Функціональними підрозділами цеху з поводження з РАВ в січні поточного року:

- видано на підживлення басейнів витримки СВЯП-1 – 185 м³ підготовле-

ної води;

- прийнято на тимчасове зберігання з блоків 1, 2, 3, об'єкта «Укриття», об'єктів, розташованих на промайданчику ДСП ЧАЕС, 0,05 м³ рідких радіоактивних відходів та 143 м³ радіоактивно забруднених вод;

- передано на захоронення до ПЗРВ «Буряківка» 61 м³ твердих РАВ;

- дезактивовано під час зняття з експлуатації блоків №№ 1, 2, 3 64,5 тон обладнання, 1800 м² приміщень зони суворого режиму та 9250 м² приміщень зони вільного доступу.

***

У січні 2021 року відповідно до затверджених графіків і заявок підрозділів на усунення дефектів **ремонтно-механічним цехом** виконано технічне обслуговування та ремонт 364 одиниць вантажопідйомних машин, ліфтів та підкранових колій.

Окрім того, персонал цього підрозділу провів 22 технічні огляди транспортно-технологічного і спеціального устаткування для поводження з ВЯП блоків № 1, 2, 3, СВЯП-1 та СВЯП-2.

Лише за перший місяць року працівниками РМЦ виконано 249 оглядів та ремонтів тепломеханічного устаткування блоків 1,2,3, СВЯП-1, а також зовнішніх споруд ДСП ЧАЕС.

Не залишився поза увагою ремонтників і механіків і стан первинних засобів і механічного устаткування автоматичних систем пожежогасіння: проведено 324 технічні огляди та ремонти даного обладнання.

І окрім усього вищезазначеного, РМЦ виконував ще й обслуговування устаткування систем тепло-, водопостачання і каналізації. Одних лише позапланових робіт із відновлення та ремонту протягом січня було виконано на більше ніж 40 одиницях обладнання.

50 років будівництву ВРП-110

Цього року в лютому виповнилося рівно 50 років із початку фізичних робіт із будівництва відкритого розподільчого пристрою ВРП-110. Монтаж відбувався силами Чорнобильської ділянки «Гідроелектромонтаж», яка протягом пів року (до липня 1971 року) будувала «кровоносні судини» тодішнього перовістка української атомної енергетики — Чорнобильської АЕС. Про поточний стан справ на ВРП розповів начальник електронідстанції Ігор ЛУТЧЕНКО.

Робочий кабінет. На стіні поряд із робочим столом — велика схема відкритого розподільчого пристрою, по інший бік — шафи з різною технічною документацією.

Поки готуємося до інтерв'ю, Ігор Михайлович показує старі фото, зроблені одним із монтажників. На них — чудові краєвиди Полісся, цнотливо чистий майданчик ВРП та насичені робочі будні робітників «Гідроелектромонтажу».

— Що наразі відбувається на ВРП-110? Тобто, які роботи, окрім експлуатаційних?

— Для початку, треба розуміти, що ВРП-110 — це місцеві лінії. Дві з них транзитні — «Богдани» та «Північна».

Всі інші лінії тупикові, вони забезпечують постачання до підстанції «Лелів», на лінії «Прип'ять-1» та «Прип'ять-2» і до неї ж приєднано наші трансформатори 1ТР, а також 1АТ та 2АТ.

Всі електростанції несуть навантаження у встановленному режимі. Наша підстанція та лінії працюють так само. Тому передбачено тільки аварійні роботи. Але зараз виведено в ремонт

лінію 330 кВ «Славутич-ЧАЕС». Там виявлено два дефекти, подано заявки і ми проводимо заміну ізоляторів на вимикачах.

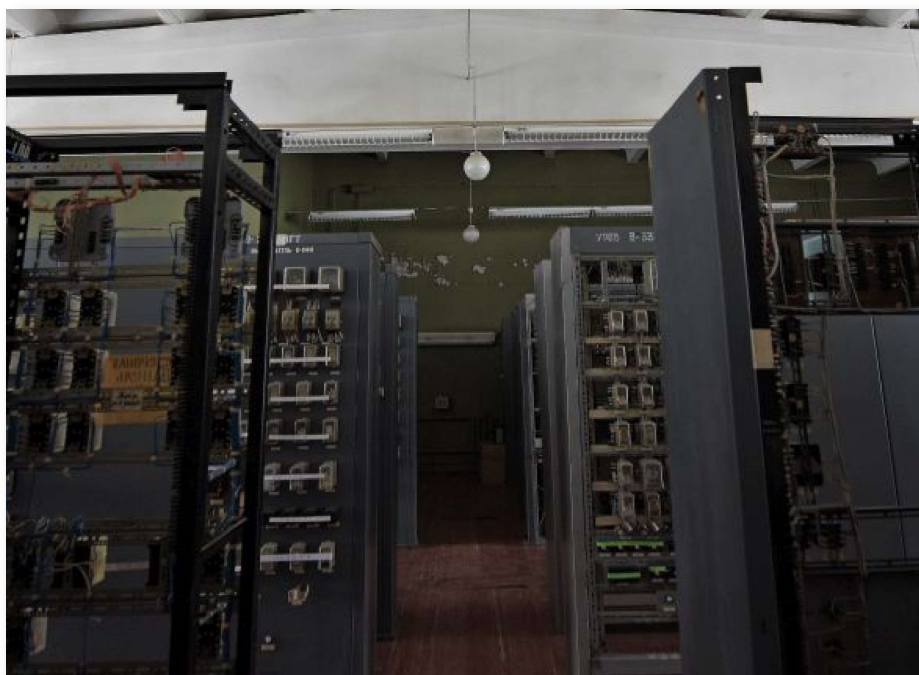
Сам ВРП-110 налічує 10 комірок, 8 повітряних вимикачів і два елегазових. Вони нові та були встановлені під час робіт із модернізації. Наразі зима, тому ремонтних робіт не передбачено. Наш персонал займається оперативними перемиканнями ну і, звісно, оглядами та виявленням дефектів.

На даний час найчастіше виявляються дефекти в системах обігріву шаф. Звичайно, що ми їх усуваємо. На жаль, усе обладнання вже відпрацювало свій ресурс, за виключенням двох елегазових вимикачів.

— А коли було введено в експлуатацію перші вимикачі?

— 1975-го року. А перший огляд було проведено 1979 року. Ця інформація відображена в паспортах, які до сих пір у нас зберігаються.

Всі вимикачі працюють із моменту пуску ВРП-110 до цього часу. Терміни капітальних ремонтів прострочено через недостатнє фінансування з боку ДТЕК «Київські регіональні електроме-

режі», з якими ЧАЕС знаходиться у договірних відносинах, але за 2020 рік оплати не було. Тому в нас немає вибору, окрім як тільки підтримувати обслуговування в працездатному стані.

Бесідуємо та виходимо з кабінету. Спочатку прямуємо до компресорної. Рівний ряд компресорів, які повинні забезпечувати безперебійну подачу повітря для вимикачів — промислова симетрія, типова для таких об'єктів.

— Скільки персоналу працює безпосередньо на ВРП-110 від загальної кількості?

— У нас немає розділення персоналу. Всього працює 40 чоловік персоналу з обслуговування, з них ремонтний персонал та персонал РЗА — 27 чоловік і 13 чоловік оперативного персоналу.

— Якщо не торкатися фінансової частини, то які заплановано роботи, чи є якийсь графік на поточний рік та на майбутні роки?

— Так, обслуговування виконується згідно з графіком. У нас є один проблемний вимикач по лінії «Богдани», плануємо його замінити. Графік є, але все залежить від фінансування.

— Чи залучається персонал інших цехів та відділів ДСП ЧАЕС для проведення робіт?

— В принципі, наші роботи ми проводимо своїми силами. Залучаємо тільки транспортний цех: вантажопідйомні механізми, крани, автопідйомники. Також разом з РМЦ проводимо обслуговування електрокотлів.

Засніжене подвір'я зустрічає морозним подихом. Чимчикуємо по щиколотки в снігу до самого ВРП. Ігор Михайлович із ентузіазмом розповідає про деталі роботи, але від його цікавої розповіді відволікає масштаб. А там є на що подивитись. Застиглі гіганти ЛЕП, ніби в зимовій сплячці; мережа кабелів, як павутиння, але дуже впорядковане, і звук — гул високої напруги створює особливу звукову атмосферу.

Повертаємося до будівлі, але спочатку заходимо до релейної. Приміщення точно для фаната або ентузіаста електроніки, електротехніки. Ряди шаф з різними перемикачами, осцилографами та табло. Ігор Михайлович підводить нас до однієї шафи, перед якою простір у пів метра виділено червоним та написано «ЗОНА МИТНОГО КОНТРОЛЮ».

З подивом дивимось на цей надпис, але інший вгорі на шафі одразу знімає всі питання. «Осциллог. Мозир». «Це білоруський напрямок. Митники самі знімають показники та пломбують всі прилади», — пояснює Ігор Михайлович. Вже на виході з релейної він вказує на ще

одну цікаву деталь прикордонного співробітництва — телефони з номерами, серед яких теж фігурує Мозир. «Вся робота повинна бути синхронізована, тому, якщо потрібно, ми телефонуємо та координуємо роботу».

Ну а ми повертаємось до його кабінету. Він показує старі, трохи пожовклі журнали. В голові пройманула думка: мало що змінилось з тих часів, різні оперативні журнали та паспорти до сих пір заповнюються вручну...

Але цю думку, чомусь, перебивають спогади про минулорічну масштабну пожежу, яка впритул підірвалась до ВРП. Перед очима спливали фото пожежної машини, що поспішала в напрямку ВРП-750, тому не міг не запитати...

— Цьогорічної зими персоналу ВРП доводиться боротися зі сніговим максимумом, а весною минулого року в зоні відчуження вирувала наймасштабніша за весь час пожежа, яка наблизилася впритул до ЧАЕС. Як працював персонал у тих екстремальних умовах?

— На той час ми знаходилися в карантині і на майданчику був тільки оперативний персонал, який працював в звичайному режимі. Вони проводили додаткові огляди, коли поступала інформація, були на передньому краї. Вогонь ішов із заходу, тому вони зустріли його першими.

Були осередки загоряння на ВРП-750. Силами персоналу та пожежної частини їх загасили.

— Як часто доводилось викликати пожежних?

— Часто. Безпосередньо під час самого загоряння, а потім вже обходили все вночі, шукали окремі осередки. Якщо виявляли тління чи загоряння, то одразу ж викликали пожежну частину. За такі оперативні дії персонал був нагороджений почесними грамотами та грошовими преміями.

На жаль, час дуже швидко плине. Попри суцільну індустріальність, «післямак» залишився дуже приємним, теплим та душевним...

3D-сканування НБК

У липні минулого року розпочалася дослідно-промислова експлуатація нового безпечного конфайнмента, одним із заходів якої є контроль стану конструкцій та споруд НБК. Для отримання максимальної кількості необхідних даних і точнішого розуміння ситуації працівники цеху експлуатації об'єкта «Укриття» та нового безпечного конфайнмента (далі — ЦЕОУ (НБК)) проводять 3D-сканування основного об'єму. Детальніше про це розповіла інженер із хімічних технологій ЦЕОУ (НБК) Гінтарія Падун.

Ці роботи передбачено програмою дослідно-промислової експлуатації, яку узгоджено з регулюючим органом.

Задля безпечного виконання тривимірної зйомки конструкцій та споруд основного об'єму НБК за допомогою лазерного 3D-сканера було розроблено окрему програму. Вона має короткострокові та довгострокові цілі. Короткострокові — визначення доцільності застосування сканера для контролю геометрії підкранових балок та підкранових шляхів системи основних кранів, а також здійснення

контролю конструкцій та споруд основного об'єму НБК.

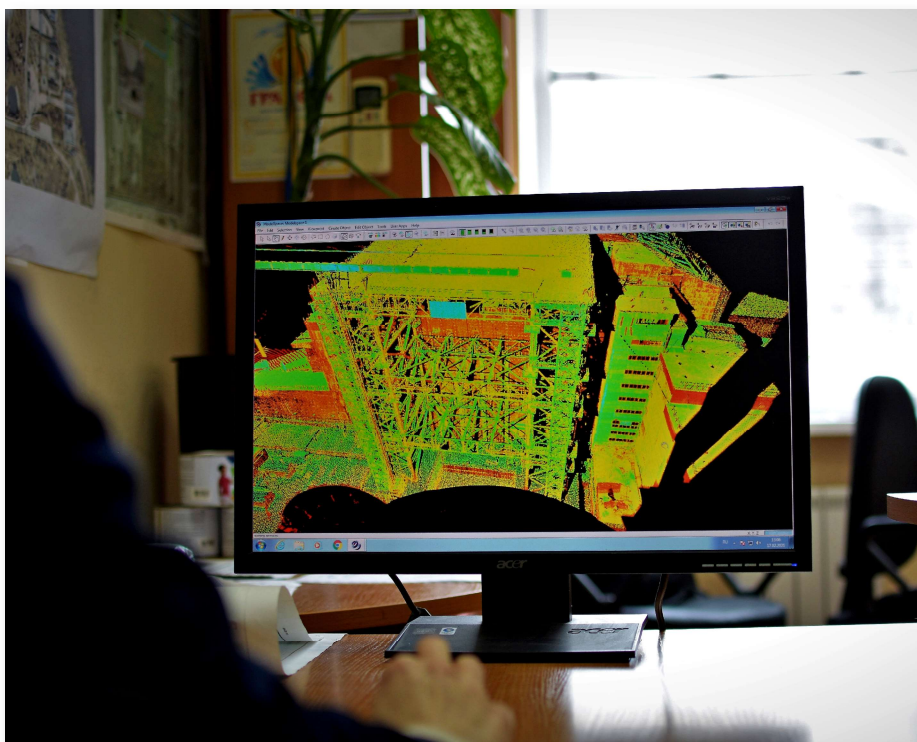
У довгостроковій перспективі попереднє сканування дозволить конкретизувати план робіт із демонтажу нестабільних конструкцій об'єкта «Укриття». Таким чином, це скоротить час перебування персоналу в зонах із високим радіаційним фоном та сприятиме зниженню дозових на-

вантажень.

Саме сканування проводиться за допомогою лазерного 3D-сканера Leica P30, переданого підрядником (французьким консорціумом NOVARKA — ред.) під час будівництва НБК, до речі ЦЕОУ (НБК) — єдиний на ДСП ЧАЕС, який має ліцензію для проведення сканування.

Як і більшість робіт, цей захід складається з трьох етапів: підготовка, безпосередньо саме сканування та обробка отриманої інформації, коли дані зі сканера завантажуються до персонального комп'ютера і за допомогою спеціального програмного забезпечення результат виводиться на монітор.

Під час проведення цих робіт у нас виникли певні труднощі у зв'язку з відсутністю попереднього досвіду у членів групи, яка наразі займається скануванням. Нам доводиться все вивчати з нуля, консультуватися зі спеціалістами в цій галузі. Інша складність — це громіздкість самого сканера. Його іноді не дуже зручно переміщувати, особливо в тих місцях, де сканер можливо переносити тільки вручну. Але ми справляємося з цим, постійно покращуючи наші навички та вміння.

Будемо готувати фахівців!

Одним із етапів життєвого циклу кожної атомної електростанції є зняття з експлуатації. І він, поряд зі зміною штатної структури підприємства, потребує підготовки нових спеціалістів і професіоналів, оскільки є не менш складним, ніж будівництво та експлуатація АЕС. Тому Чорнобильська АЕС спільно зі Славутицькою філією НТУУ «КПІ» ім. Ігоря Сікорського розпочали програму підготовки фахівців за напрямом «Зняття з експлуатації ядерних установок».

Про переваги цієї нової можливості ми розпитали керівників установ, які будуть безпосередньо залучені в процесі.

Начальниця навчально-тренувального центру ДСП ЧАЕС Лариса Салій:

— Наразі з'явилася така нагода отримати певні знання за напрямом, який для нас, для Славутича, дуже актуальний: зняття з експлуатації АЕС та поводження з радіоактивними відходами. Відкрито й новий цікавий напрямок — реабілітація забруднених територій. Тому й виникла наступна ідея: спільно з КПІ організувати спочатку курси підвищення кваліфікації, причому не тільки для

персоналу ЧАЕС, але й для всіх містян, для їх дітей, тобто для тих, хто думає про своє майбутнє та розуміє, що без належної підготовки складно знайти себе на сучасному ринку праці.

Згідно з угодою про співробітництво навчальний курс передбачає 72-годинне теоретичне та практичне навчання.

Безпосередньо в НТЦ ми будемо давати теоретичні знання. Отримають слухачі й практичне навчання, тобто матимуть можливість побачити на практиці, чим саме займається ЧАЕС, відвідати наші інфраструктурні об'єкти, побачити на власні очі ті чи інші виробничі процеси.

В основному лекції будуть читати інструктори НТЦ, але ми будемо запрошувати на викладання й співробітників Інституту проблем безпеки АЕС та Славутицької філії КПІ. Я вважаю, колектив підібрали чудовий: буде, як мінімум, цікаво прослухати лекції та дізнатись щось нове.

Старт планувався трохи раніше, але через карантин терміни зсунулися на лютий.

Хотілося би додати дещо організа-

ційне для працівників ЧАЕС: час, який ви проведете на цих курсах, буде включено у ваш баланс робочого часу. Тобто працівник нічого не втратить, йому не доведеться навіть оформлювати відпустку.

І якщо ми вже торкнулися організаційних питань, то зазначу: деякі з них, зокрема, питання проживання слухачів курсу, поки не обговорювалося. Ми ще не визначали, де саме будуть проживати слухачі з інших міст, але в Славутичі з цим питаннями немає проблем: є готель та хостели, проживання в них коштує не дуже дорого.

Тому побутові питання ми не обговорювали. Вважаємо, що в місті достатньо людей не тільки серед працівників ДСП ЧАЕС, а й взагалі тих, кому потрібно навчання без відриву від звичного способу життя та переїзdv.

В подальшому, якщо цей проєкт буде розвиватись, звичайно, будемо вирішувати питання з гуртожитком.

Головне, що в нас є мета, щоб всі слухачі курсів безпосередньо брали участь у всьому процесі. Зараз обговорюємо з керівництвом цехів, як це можна зробити. У нас режимне підприємство, і для виконання робіт потрібна певна підготовка та допуск до самостійної роботи. Проте, якщо навіть не самостійно працювати, а просто спостерігати за тим, як, наприклад, працює оператор в гарячій камері, — це вже цікаво.

Ми будемо пропонувати нашим інструкторам брати максимально широкую участь у навчальному процесі. В них величезний досвід практичної роботи, який дуже рідко зустрічається серед викладачів даного напрямку. Тому, звичайно, будемо співпрацювати разом і надалі. Взагалі, наша мета в тому, щоб місто жило, щоб в ньому було щось для людей. Щоб вони могли не виїжджаючи зі Славутича отримувати освіту, застосовувати свої навички на практиці. Така наша глобальна мета.

Микола Пихтар, викладач математики Славутиської філії НТУУ «КПІ»:

- В Славутичі є чудова нагода отримати підвищення кваліфікації зі зняття ядерних установок з експлуатації не тільки для працівників ЧАЕС, але й для їх дітей, які планують вступати у вищі навчальні заклади. Славутиська філія кожного року готує абітурієнтів для вступу не тільки в КПІ, але і в найкращі ВНЗ України, а також Польщі, Чехії та Словаччини. Тому Славутич підтримує належний рівень освітнього процесу, як результат — наші випускники (мається на увазі, абітурієнти) практично завжди підтверджують свій високий рівень знань.

У планах у Славутиської філії спочатку відкриття курсів підвищення кваліфікації в першу чергу, для працівників Чорнобильської АЕС, а надалі планується набирати слухачів з інших атомних електростанцій, а також із-за кордону.

Після того, як цю процедуру буде апробовано, ми плануємо на чолі з директором Інституту проблем безпеки АЕС Анатолієм Носовським відкрити магістратуру за спеціальністю «Зняття з експлуатації ядерних установок». Територіально вона буде знаходитись в Славутичі, за підтримки, звичайно, ЧАЕС, тому що без цього підприємства ми не маємо такої платформи, щоб випускати слухачів з високим рівнем знань.

Кінцевий продукт цього проєкту — відкриття центру зі зняття з експлуатації ядерних установок міжнародного рівня. В цьому плані йде співпраця Славутиської філії з КПІ, і, звичайно, з адміністрацією ДСП ЧАЕС.

Валентина Ченкова, директор Сла-

вутиської філії НТУУ «КПІ»:

- Славутиська філія КПІ існує з 2001 року. На мою думку, це один із найважливіших та досконаліших проєктів у Славутичі. Скажу коротко: за цей час ми випустили 234 випускники (бакалаври) за спеціальністю «Інформаційно-керувальні системи та технології».

Проєкт був дуже вдалим тим, що ми багатьом славутичанам (і не тільки) дали «путівку в життя». Ми слідуємо за їх працевлаштуванням. Майже 90% наших випускників працевлаштовано!

Але у зв'язку з певними умовами філії та навчальні центри закриваються, інститути інтегруються. Ми поки тримаємось, в 2021 році будемо працювати, і це добре. Але треба йти в ногу з часом. Тому ми трохи переналаштували свою роботу, наразі займаємось курсовою підготовкою.

Найголовніше — це учні, з якими ми вже декілька років займаємось підготовкою до вступу і не тільки до КПІ (проходження ЗНО, вступ до інших

технічних ВНЗ). Але нам цього замало, хотілося б розширити сферу своєї діяльності, залучити і доросле населення. Тому виникла така ідея організувати курси підвищення кваліфікації зокрема, з напряду зняття з експлуатації ядерних установок.

У нас вже є програма, яку було затверджено на теплоенергетичному факультеті КПІ. Взагалі, її було затверджено вже давно, але пандемія внесла свої корективи, адже теоретичну роботу необхідно зв'язати з роботою практичною, тобто на Чорнобильській АЕС.

Зняття АЕС з експлуатації — досить специфічна галузь, яка на ринку взагалі не випробувана. Але в тому, що вона потребує розвитку, а отже матиме попит в Україні та світі, сумніватися не випадає. Кожна станція рано чи пізно переходить до етапу зняття з експлуатації, а ЧАЕС та славутичани мають в даній царині чималий досвід.

Тому, можливо, ми в цьому плані будемо першими. З усім тим, у нас є цілі, є бажання, є можливості.

Ukraine **NOW** ua

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Рукописи, надані в редакцію, не редагуються й не рецензуються. Редакційна колегія може не поділяти точку зору авторів публікацій

Відповідальна за випуск:

Валентина Одиниця.

Над номером працювали: Майя Руденко, Владислав Курочкін, Дмитрій Корчак.

+380 4593 431 02 / m.rudenko@chnpp.gov.ua